

Verslag van de:

LUCHTVAART VERENIGING TWENTHE

Twenthe Air Base visitors 1950 - 1959

1950

Maart

02.	I-5	Meteor T.7	LVA	nb.
28.	9x	Harvard	RLS	
	3x	Beechcraft 18S	RLS	

April

06.	H-31	Spitfire Mk.IX	LVA	nb. (322 sqn.)
	H-24	Spitfire Mk.IX	LVA	nb. (322 sqn.)
17.	I-50/ 3P-5	Meteor F.4	LVA	324 sqn.
	VW309	Meteor F.4	RAF	nn.

Mei

15.	I-32/ Y9-2	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I-33/ Y9-3	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I-34/ Y9-4	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I-36/ Y9-6	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I-48/ Y9-7	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I-52/ Y9-8?	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I- . . / Y9- . .	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I- . . / Y9- . .	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I- . .	Meteor T.7	LVA	nn.
	PH-TCS	C-47A	KLM	
25.	I-36/ Y9-6	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I-51/ Y9-1	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
	I-7	Meteor T.7	LVA	nb.

Juni

01.	H-97	Spitfire T.Mk.9	LVA	JVS
02.	I-5	Meteor T.7	LVA	nb.

20.	I-35/ Y9-5	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
29.	I-30	Meteor F.4	LVA	nb.

Juli

08.	I-56	Meteor F.4	LVA	nb.
-----	------	------------	-----	-----

Augustus

25.	VT322/ 4D-J	Meteor F.4	RAF	74 sqn.	
	VW257/ 4D-I	Meteor F.4	RAF	74 sqn.	
	VW284/ 4D-.	Meteor F.4	RAF	74 sqn.	
	V / 4D-.	Meteor F.4	RAF	74 sqn.	
	VW266/ A6-H	Meteor F.4	RAF	257 (Burma) sqn.	
	V / A6-.	Meteor F.4	RAF	257 (Burma) sqn.	
	V / A6-.	Meteor F.4	RAF	257 (Burma) sqn.	
	V / A6-.	Meteor F.4	RAF	257 (Burma) sqn.	
	RA441	Meteor F.4	RAF	263 sqn.	
	VT328	Meteor F.4	RAF	263 sqn.	
	VT246?	Meteor F.4	RAF	263 sqn.	
	V	Meteor F.4	RAF	263 sqn.	
	HN830	Oxford Mk.I	RAF	SF Horsham St.Faith	
	VZ208 (+3)	Vampire FB.5	FAF (AdIA)	nn.	*
	KN638	Dakota Mk.4	RAF	30 sqn.	
	LP846/FM-AM	Wellington T.Mk.10	RAF	201 AFS	*
	VV533/XC-S	Vampire FB.5	RAF	26 sqn.	*
	VV458/XC-B	Vampire FB.5	RAF	26 sqn.	*
	VV451/XC-E	Vampire FB.5	RAF	26 sqn.	*
	VV. . . /XC-D	Vampire FB.5	RAF	26 sqn.	*
	V-3	Dominie	LVA	nn.	
28.	4x	B-26	USAF	nn.	*
	4x	Meteor F.4	BAF	nn.	*

September

30.	WA626	Meteor T.7	RAF	nb.	del.
-----	-------	------------	-----	-----	------

Oktober

25.	I-9/ WA626	Meteor T.7	LVA	nb.
	OO-AUN	DC-3D	Sabena	

Kantttekeningen

De I-5 (een Meteor T.7) werd op 2 maart aan Leeuwarden geleverd om daar voor de Station Flight te gaan vliegen.

De toestellen van de RLS op 28 maart waren afkomstig van Gilze-Rijen en maakten alle een tussenlanding op Twenthe.

De beide Meteors op 17 april arriveerden hier voor tijdelijke opslag. De VW309 werd later de I-65.

Op 6 april botste de H-31 met de H-24 boven de vliegbasis Twenthe. Als gevolg hiervan crashten beide toestellen op of nabij deze basis en werden afgeschreven. De aanleiding van dit ongeluk is onbekend.

Op 15 mei keerde 323 squadron vanaf Leeuwarden terug op Twenthe. De KLM DC-3D werd door de LVA ingehuurd om het transport naar Twenthe te verzorgen. Deze DC-3 is overigens ex 42-93050

(USAF) en KG515 (RAF). Tien dagen later werden er wederom drie Meteors naar Twenthe overgevlogen, waarbij aangetekend dat de I-51 waarschijnlijk hier op de 26e arriveerde. Op 20 juni volgde nog de I-35/ Y9-5.

Spitfire T.Mk.IX H-97 maakte op 1 juni een buiklanding op Twenthe maar kon worden hersteld.

De I-5 Verongelukte op 2 juni tijdens de landing op Twenthe. Het toestel kwam op 1 kilometer ten westen van dit veld terecht. De vlieger kwam helaas om bij deze crash.

De I-30 maakte op 29 juni een buiklanding. De schade aan dit toestel was van dusdanige aard waardoor het niet meer gerepareerd werd.

Op 8 juli veronglukte de I-56 tijdens de landing. De vlieger kwam hierbij tragisch om het leven.

Op 25 augustus arriveerden hier de toestellen die deel zouden nemen aan de luchtverdedigings oefening "Cupola" (koepel) welke van vrijdag 26 t/m zondag 28 augustus (!) gehouden werd. De "aanvallers", bestaande uit o.a. Belgische Meteor Mk.4's, Franse Vampire FB.5's en Britse Wellingtons opereerden vanaf Gilze-Rijen. In het kader van deze oefening werd Twenthe ook door 4 B-26's van de USAF op Twenthe "aangevallen". Eén van deze B-26's droeg de code "K" en deze toestellen vlogen vanaf hun thuisbasis in Engeland. Op maandag 29 augustus vertrokken alle bezoekers weer naar hun thuisbasis.

De WA626 werd op 30 september vanaf Leeuwarden afgeleverd. Dit toestel werd de I-9 voor de LVA en ging voorlopig vanaf Twenthe vliegen. Op 25 oktober werd deze Meteor T.7 alsnog aan Leeuwarden afgeleverd.

De OO-AUN (42977) was op weg van Brussel naar Stockholm/Bromma toen er problemen ontstonden. Het toestel kwam binnen met een propeller in de vaanstand.

1951

April

06.	18x 12x 2x	J.26 (P-51D Mustang) Sk.16 (T.6 Harvard) B.3 (Junckers Ju-86)	Swe.AF Swe.AF Swe.AF	Swedish Mustang A/R Swedish Harvard A/L
11.	18x 12x 2x	J.26 Sk.16 B.3	Swe.AF Swe.AF Swe.AF	Swedish Mustang A/R Swedish Harvard A/L

Mei

18.	I-66/ Y9-9	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
-----	------------	------------	-----	----------

November

07.	I-62/ Y9-8	Meteor F.4	LVA	323 sqn.
29.	I-52	Meteor F.4	LVA	nb.

Kanttekeningen

De Zweedse luchtmacht maakte in de maand april haar gebruikelijke navigatietrip (ook wel bekend als "stervlucht") door Europa en op 6 april werd om die reden Twenthe aangedaan; toen landden hier liefst achttien P-51D Mustangs (door de Zweden aangeduid als J.26) en twaalf Sk.16's (T.6 Harvard).

Daarnaast werden al deze toestellen begeleid door twee B.3's, oftewel Junckers Ju-86's, die als support planes dienden. Al deze toestellen vlogen de route Zweden-Twenthe-Frankrijk en begonnen op 10 april hun retourvlucht waarbij op 11 april Twenthe wederom werd aangedaan. Van de Mustangs en de Harvards zijn de callsigns bekend, vandaar dat ze in het overzicht zijn gegeven.

Op 18 mei verongelukte de I-66 tijdens de landing.

Op 7 november raakte de I-62 vanwege slechte weersomstandigheden van de baan. In een formatie van twee toestellen raakten beide kisten op finals de baan kwijt. Toen de baan ineens weer opdoemde heeft de piloot van de I-62 deze kist met te hoge snelheid onmiddellijk op de baan gezet. Na deze harde landing bleken de remmen ook nog te weigeren en het gevolg was dat deze Meteor van de baan reed. De kist raakte beschadigd maar kon worden gerepareerd.

Op 29 november verongelukte de I-52 bij Deurningen. De oorzaak van dit ongeluk is onbekend, de vlieger kwam hierbij helaas om het leven.

Op 10 december week Meteor T.7 I-9 uit naar Leeuwarden vanwege het slechter wordende weer op Twenthe.

1952

April

01.	I-61	Meteor F.4	LVA	nn.	
21.	I-32/ Y9-2	Meteor F.4	LVA	323 sqn.	Popsey form.
	I-36/ Y9-6	Meteor F.4	LVA	323 sqn.	Popsey form.
	I-48/ Y9-7	Meteor F.4	LVA	323 sqn.	Popsey form.
	I-60/ Y9-4	Meteor F.4	LVA	323 sqn.	Popsey form.
	I-62/ Y9-8	Meteor F.4	LVA	323 sqn.	Popsey form.
	I-71/ Y9-3	Meteor F.4	LVA	323 sqn.	Popsey form.
	I-79/ Y9-10	Meteor F.4	LVA	323 sqn.	Popsey form.
	I-90/ 9I-2	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	
	I-92/ 9I-9	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	
	I-125/ 9I-10	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	
	I-126/ 9I-4	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	
	I-127/ 9I-1	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	
	I-128/ 9I- .	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	
	I-130/ 9I-7	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	
	I-144/ 9I-3	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	
	I-158/ 9I-5	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	
28.	I-145/ 9I-8	Meteor F.8	LVA	326 sqn.	

Mei

20.	?x	Vampire FB.5	RAF	112 sqn.	
	X- .	C-47	LVA	334 sqn.	
29.	?x	Vampire FB.5	RAF	112 sqn.	

Oktober

05.	8x	J.26	Swe.AF		Swedish Red 1/8
	8x	J.26	Swe.AF		Swedish Blue 1/8
	8x	J.26	Swe.AF		Swedish Yellow 1/8
	1x	Tp.77 (C-47)	Swe.AF		ST1
	2x	B.3	Swe.AF		ST2/3

11.	8x	J.26	Swe.AF	Swedish Red 1/8
	8x	J.26	Swe.AF	Swedish Blue 1/8
	8x	J.26	Swe.AF	Swedish Yellow 1/8
	1x	Tp.77	Swe.AF	ST1
	2x	B.3	Swe.AF	ST2/3

Kanttekeningen

Op 1 april 's ochtends verongelukte de I-61 op ongeveer vijf kilometer van de vliegbasis in de gemeente Weerselo. De I-61 raakte tijdens een formatievlucht de vleugel van een andere Meteor (de I-42), deze wist veilig te landen. De vlieger van de I-61, sergeant Nagtegaal, kwam om het leven.

Op maandag 21 april vertrok het 323 squadron onder het callsign "Popsey formation" vanaf Twenthe naar Leeuwarden om aldaar gebaseerd te worden. Op dezelfde dag maakte 326 squadron de omgekeerde weg: zij kwamen van Leeuwarden naar Twenthe om daar te worden gestationeerd. De I-145 arriveerde tenslotte nog op 28 april.

De I-26, een Meteor F.4 van de JVS week vanwege de slechte weersomstandigheden op 14 mei uit naar Leeuwarden. Dit overkwam ook Harvard B-123 van 1. TransVa (op 24 oktober), vijf Meteors van Twenthe (op 30 oktober) en vier Meteor F.8's van 326 squadron (24 november).

Op 20 mei arriveerden hier een onbekend aantal Vampire FB.5's van 112 squadron van de RAF voor een rotation met 326 squadron. Het 112 squadron was destijds gestationeerd op de vliegbasis Jever in Duitsland. Het transport werd verzorgd door C-47's van de LVA. De rotation eindigde op 29 mei en zodoende vlogen de Vampires weer terug naar Jever.

In oktober voerde de Zweedse luchtmacht wederom een zogenaamde stervlucht uit, ditmaal met liefst 24 P-51D Mustangs (J.26), begeleid door één Tp.77 (C-47 Skytrain, maar bij velen beter bekend als Dakota) en twee B.3's (Junckers Ju.86) uit de erfenissen van de Nazi-Luftwaffe. Al deze toestellen vlogen de route Angelholm-Twenthe-Reims-Salon de Provence en weer terug. Zodoende was deze gehele delegatie hier op 11 oktober weer aanwezig.

1953

Maart

10.	I-68	Meteor F.4	LVA
-----	------	------------	-----

April

16.	B-91	Harvard IIb	KLu	LW St. Flt
-----	------	-------------	-----	------------

Mei

18.	I-67	Meteor F.4	KLu	nn.
-----	------	------------	-----	-----

Juni

15.	I-163/ 9I-3	Meteor F.8	KLu	326 sqn.
23.	X- .	C-47	KLu	334 sqn.
	X- .	C-47	KLu	334 sqn.

Juli

08.	I-56	Meteor F.4	KLu	
27.	I-116/ 4R-6	Meteor F.8	KLu	325 sqn.

September

24. I-116/ 4R-6

Meteor F.8

KLu

325 sqn.

Kanttekeningen

Op 13 maart werd de Koninklijke Luchtmacht (KLu) opgericht bij Koninklijk Besluit nr.18 van Hare Majesteit Koningin Juliana. Hiermee werd de Luchtmacht een zelfstandig krijgsmachtdeel zoals ook de Koninklijke Landmacht en de Koninklijke Marine. De genoemde I-68 op 10 maart was dus in feite nog net in dienst bij de Luchtvaart Afdeling (LVA) van het Ministerie van Defensie.

De zojuist genoemde I-68 koos op 10 maart met Jack de Vries als vlieger het luchtruim. Het was de bedoeling dat hij vanwege een checkflight een beetje in de buurt van de vliegbasis Twenthe zou blijven want deze Meteor F.4 was op dat moment niet van een "belly tank" voorzien. Het weer was echter verre van ideaal: er hing een dikke laag bewolking boven de vliegbasis. Maar dat was voor De Vries geen enkel probleem. Zijn relaas:

"Door een gat in de bewolking schoot ik direct na de start recht omhoog om vervolgens volop te gaan genieten van mijn eerste solovlucht. Ik vond de Meteor een fantastisch vliegtuig om mee te vliegen! Maar toen ik weer naar huis terug wilde keren kon ik door een defecte "hand-homer" (die dingen gaven nogal eens afwijkingen tot aan 180° toe!) de vliegbasis Twenthe niet meer terug vinden. Ik ging onder de wolken vliegen en probeerde puur op mijn instinct mijn koers te bepalen."

Op het moment dat De Vries eigenlijk de moed een beetje begon op te geven, zag hij opeens twee grote kenmerkende ronde plekken in het bouwland ten noorden van de vliegbasis Twenthe. Jack de Vries:

"Door gebrek aan brandstof draaide er op dat moment echter nog maar één motor. Ik zat precies voor één van de landingsbanen van Twenthe en leek het net te gaan halen. Maar op het moment dat ik de landing inzette zag ik opeens dat de betreffende baan wegens werkzaamheden gesloten was. Snel gaf ik gas bij om een doorstart te maken en het op de andere landingsbaan nog eens te proberen, maar omdat ik maar over één motor de beschikking had lukte dat niet. Er zat niets anders op dan in de bossen even buiten de basis een noodlanding te maken; een noodlanding waarbij nogal het nodige misging. Om te beginnen brak het landingsgestel van de Meteor af omdat ik tegen een talud vloog, vervolgens zorgde het feit dat ik precies tussen twee bomen doorschoot er voor dat beide vleugeltips van het vliegtuig verdwenen en tenslotte knapte ook de staart er nog eens af. Maar de cockpit bleef gelukkig heel zodat ik ongedeerd uit het vliegtuig kon stappen. Na een eindje gelopen te hebben, kwam ik bij de omheining van de vliegbasis Twenthe terecht waar ik overheen klauterde terwijl enkele tientallen meters verderop de basisbrandweer bezig was het hek door te knippen om bij het wrak van de straaljager te kunnen komen. Dat moet een merkwaardig gezicht geweest zijn. Toen ik bij het squadrongebouw arriveerde konden andere collega-vliegers hun ogen niet geloven: ze zaten al achter het bier, een vaste gewoonte in die tijd als één van de maten omgekomen was. Men had mij achter de bossen zien verdwijnen en was er zonder meer van uitgegaan dat ik de crash niet had overleefd, temeer omdat één van de automatische brandblussers van de Meteor was afgegaan waardoor er een witte 'rookwolk' boven het bos uitsteeg."

Het toestel kwam neer tussen het vliegveld en Deurningen.

Op 16 april maakte Harvard IIb B-91 een crashlanding op Twenthe; het toestel kon worden gerepareerd.

De I-67 verongelukte op 18 mei omstreeks 15.00 uur tijdens het maken van een doorstart; het toestel kwam even buiten het veld terecht. De vlieger, Sergeant Abel, kwam hierbij om het leven.

Meteor F.8 I-163 crashte op 15 juni in de gemeente Markelo, aan de Markelose zijde van de Herikerberg. De vlieger, Sergeant Pöttger, kwam hierbij om het leven.

Vlak voordat de I-56 op 8 juli zou gaan landen, verongelukte het in de buurt van Losser. De vlieger, Sergeant Zouten, kwam daarbij om het leven.

Op 27 juli maakte de I-116 van 325 squadron een crashlanding op Twenthe. Het beschadigde toestel kon gerepareerd worden en vertrok op 24 september weer naar Leeuwarden.

Op 13 oktober maakte Meteor F.4 I-30 van de JVS een crashlanding op Leeuwarden. Ook dit toestel kon worden gerepareerd en keerde op 11 november terug op Twenthe.

1954

Maart

04.	I-16	Meteor T.7	KLu	JVS
-----	------	------------	-----	-----

Mei

06.	I-120/ 4R-13	Meteor F.8	KLu	325 sqn.
-----	--------------	------------	-----	----------

Augustus

12.	I-206/ 9I-5	Meteor F.8	KLu	326 sqn.
-----	-------------	------------	-----	----------

Oktober

15.	I-32	Meteor F.4	KLu	ex 323 sqn.
-----	------	------------	-----	-------------

November

30.	I-238/ 9I-1	Meteor F.8	KLu	326 sqn.
	I-255/ 9I-8	Meteor F.8	KLu	326 sqn.

Kanttekeningen

Op 4 maart verongelukte Meteor T.7 I-16 vlakbij De Lutte, waarbij de beide inzittenden, Eit. Sleper en Sgt. Van der Laag, helaas om het leven kwamen.

Meteor F.8 I-120/ 4R-13 keerde op 5 mei terug naar Leeuwarden na een overhaul op Twenthe te hebben gehad.

De I-206 stortte op 12 augustus neer in de omgeving van Münster in Duitsland. Reserve vlieger Luitenant Groot Hulze kwam hierbij om het leven.

Op 15 oktober arriveerde Meteor I-32 op Twenthe waar het bij de JVS werd ingedeeld.

Op 30 november vond er een merkwaardig ongeval plaats. Vanaf de ene baan startte de I-255 met de Kapt. C. Ponte achter de controls, terwijl tegelijkertijd de Sgt. Ulfman met de I-238 vanaf de andere baan startte. Omdat de banen elkaar halverwege kruisen kwamen beide Meteors kort na het loskomen elkaar tegen met een mid-air collision als gevolg. Ondanks dat konden beide toestellen alsnog een geslaagde noodlanding maken en kwamen de vliegers met de schrik vrij. Naderhand diende er uiteraard wel het nodige uitgelegd te worden... Gezien de aard van deze collision moeten beide toestellen van zowel de 24 als de 34 of van respectievelijk de 06 en 16 zijn opgestegen. De 16-34 is hier beter bekend als "de oude Duitse baan".

1955

Maart

03.	I-220/ 3W-18	Meteor F.8	KLu	LWD depot (ex 322 sqn.)
-----	--------------	------------	-----	-------------------------

November

20.	L-1	Fokker S-14	KLu	del.
-----	-----	-------------	-----	------

Kanttekeningen

De I-220 werd op 3 maart vanaf het depot op Leeuwarden overgevlogen naar Twenthe alwaar het bij 326 squadron met de code 9I-5 werd ingedeeld.

Op 10 augustus werd er een expositie gehouden in één van de hangaars op de vliegbasis Twenthe. Daarbij werden er ook nog vliegdemonstraties gehouden. Zo'n 15.000 bezoekers kwamen op deze expositie af. Verdere gegevens aangaande deelnemende vliegtuigen zijn bij ons vooralsnog onbekend.

Een heuglijke dag was 20 augustus: toen werd de eerste Fokker S-14 Machtrainer officieel aan de KLu en dus op Twenthe afgeleverd. De komst van de L-1 luidde dit in.

1956

Momenteel nog geen waarnemingen bekend.

1957

Mei

03.	FU-31/RN-U	F-84F	BAF	1 sqn.
-----	------------	-------	-----	--------

Oktober

15.	18 . . .	CF-100	RCAF	423 sqn.
	18 . . .	CF-100	RCAF	423 sqn.

Kanttekeningen

Op 3 mei maakte een Belgische Thunderstreak hier een noodlanding omdat het problemen had met het landingsgestel. Het toestel maakte een buiklanding kort voor de baan 24 op zijn pylontanks, schoof door de baan op en kwam na zo'n 600 meter tot stilstand in de "shoulder" (het gras naast de baan). De piloot bleef ongedeerd.

De twee Canadese CF-100 Canucks op 15 oktober waren hier in verband met de oefening "Round Robin". Het 423 squadron was destijds gebaseerd op Grostenquin in Frankrijk.

Op 19 augustus vertrokken twaalf F-86K Sabres van 700 squadron voor life-firing oefeningen. Het betrof de volgende toestellen: Q-237/ 6A-1, Q-256/ 6A-4, Q-269/ 6A-7, Q-278/ 6A-9, Q-305/ 6A-10, Q-317/ 6A-12, Q-322/ 6A-13, Q-323/ 6A-14, Q-325/ 6A-15, Q-344/ 6A-17, Q-875/ 6A-18 en de Q-885/ 6A-19. De Sabres keerden op 2 september weer terug op Twenthe.

1958

Maart

12.	I-102/ Y9-13	Meteor F.8	KLu	323 sqn.
-----	--------------	------------	-----	----------

Augustus

21.	??	??	??	
-----	----	----	----	--

November

21.	N-1 . .	Hunter F.4	KLu	323 sqn.	Lordship Green1
	N-130	Hunter F.4	KLu	323 sqn.	Lordship Green2

Kanttekeningen

De Meteor op 12 maart arriveerde hier vanaf Leeuwarden. De I-102 was officieel al buiten dienst gesteld zodat aangenomen mag worden dat dit toestel over de weg naar Twenthe werd vervoerd waar het voor brandweeroefeningen werd gebruikt.

Op 8 april vetrok een groot gedeelte van 701 en 702 squadron naar Leeuwarden voor een schiet-herhalingscursus. Op 21 mei keerde het detachement weer terug op Twenthe.

Op 21 augustus crashte een onbekende straaljager na te zijn opgestegen vanaf de vliegbasis Twenthe. De vlieger raakte verdwaald en crashte uiteindelijk bij Calais in Frankrijk maar wist zich met zijn schietstoel te redden. Het ongeval vond 's avonds plaats.

De N-130 op 21 november crashte als tweede toestel in een formatie met een andere Hunter (callsign Lordship Green) kort na de start vanaf runway 06 van Twenthe. Het toestel kwam vlak over de grens neer bij het Duitse Gildehaus waarbij de vlieger, Tlt. Wisse, om het leven kwam.

1959

April

15.	P- . . . / DU- . . .	F-84F	KLu	312 sqn.
	P- . . . / DU- . . .	F-84F	KLu	312 sqn.